

ביאורים

506 -ט- הטובות לאומה מתחיית המתים

אלו הם היתרונות של תחיית המתים, שכל אחד יכול להתחזק מהם:

- 507 א. תחיית המתים היא הנס הגדול מכל ניסי ה'.
- ב. כשיגיע זמן תחיית המתים נזכה לראות את כל הנביאים יחד, דבר שמעולם לא זכינו לו.
- ג. נזכה לראות את המלכים, הצדיקים והחכמים הגדולים.
- ד. כל אחד יוכל לראות את קרוביו המתים, אב יוכל לראות את בנו והבן את אביו, ואנשים יוכלו לראות את אחיהם שמתו.
- ה. האנשים שיקומו לתחייה יזכרו את כל מה שעבר עליהם, כמו שכתבנו לפני כן, ויספרו לאחרים מהו המוות, להיכן מגיעים, איזה שכר ועונש מקבלים, וכן עוד ועוד שאלות שאין לנו היום שום מושג מהן התשובות עליהן.
- ו. קיבוץ כל עם ישראל שהיו בכל הדורות.
- ז. תחיית המתים מחזקת את האמונה בחיי העולם הבא, כמו שתחיית המתים התקיימה, כך יתקיימו כל הייעודים שהקב"ה הבטיח לנו ביד נביאיו, כמו שנאמר (ישעיה כה, ט): "ביום ההוא הנה אלהינו זה קיוינו לו ויושיענו".

הרחבות

• תחיית המתים הלאומית

מִפְּנֵי שְׂתַחֲיֵית הַמֵּתִים אוֹת גְּדוּלָה מְאֹתוֹת הַבּוֹרָא הַנְּגָלוֹת. על תחיית המתים מנבא הנביא יחזקאל: "ויאמר אלי הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם העצמות היבשות [...] ונתתי בכם רוח וחיייתם וידעתם כי אני ה' ונבאתי כאשר צויתני [...] ויחיו ויעמדו על רגליהם חיל גדול מאד מאד. ויאמר אלי בן אדם העצמות האלה כל בית ישראל המה הנה אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו לנו. לכן הנבא ואמרת אליהם כה אמר אדני ה' הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל" [יחזקאל לז, ג-ג].

רבי יהודה הלוי מבאר שנבואה זו אינה רק על תחיית המתים, שבה יקומו המתים לתחייה, אלא גם על תחייה לאומית של עם ישראל: "אמר החבר: כן הוא, כאשר אמרת, ועוד ולא גוף, אבל (עם ישראל בגלות הוא כ-) עצמות מפוזרות כמו העצמות היבשות אשר ראה יחזקאל" [כוזרי ב, ל-לג]. רבי יהודה הלוי מחדש שאין הנבואה מדברת רק על תחייה פרטית - שכל מת יקום לתחייה, אלא גם על תחייה לאומית - עם ישראל, שבגלות הוא כאדם מת, כמו עצמות יבשות, יקום ויחיה, ישוב ויעלה עצמות וגידים. בחזרתו לארץ ובבניינה בגשמיות וברוחניות - תתקיים בו תחיית המתים הלאומית.

חשיבות תחיית המתים לאומה

-ט- 506 וְכַאֲשֶׁר עֲמַדְתִּי עַל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, רְצִיתִים בְּלִבִּי לְאַמְנָה, וּכְתַבְתִּים עַל סֵפֶר לְהִיּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִטְחוֹן⁵⁰⁶, וְהוּא שְׂרָאִיתִי שֶׁהֶאֱמָה תְּתִישֵׁב בָּהֶם⁵⁰⁷ בְּעִבּוֹר שְׁבַע דְּבָרִים. מִפְּנֵי שְׂתַחֲיֵית הַמֵּתִים אוֹת גְּדוּלָה מְאֹתוֹת הַבּוֹרָא הַנְּגָלוֹת⁵⁰⁷, וּבְבִטְחוֹן בְּהִיּוֹתָה תּוֹסֶפֶת בְּהֶאֱמִין בִּיכְלָתוֹ, וְכִי כָּל הַנְּבִיאִים מִתְקַבְּצִים בָּהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם מִתְאַוִּים לְרְאוֹת אֶחָד מֵהֶם, כָּל שֶׁכֵּן כָּלָם, וְכָל הַמְּלָכִים הַצְּדִיקִים וְהַחֲכָמִים הַגְּדוּלִים מִתְקַבְּצִים בָּהּ, עוֹד אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ נִכְסָפִים לְרְאוֹת אֶחָד בָּהֶם, וְשֶׁקְרוּבֵי כָּל אֶחָד מֵהֶם אֲשֶׁר הִתְאַבֵּל עֲלֵיהֶם וְדָאָג לָהֶם, יִחְבְּרָם וְיִרְאֶה הֵבֶן אֲבִיו, וְהֶאֱחָ אֲחִיו, וְהֶאֱוָהב אוֹהֲבוֹ, וְהִחֲכֵם תְּלַמִּידוֹ, וְשֶׁאֵר הַקְּרוּבִים. וְהִרְבֵּה לְדַבְּרֵי הַנְּפֹשׁ אֲשֶׁר הִנְפְּשׁוֹת תְּלוּיוֹת בָּהֶם, יִגְלוּ לָנוּ כְּשִׁיחִיו. וְיִסְפְּרוּ לָנוּ מַה שֶׁעָבַר וְיִמָּה שֶׁהָיָה, מְאִיכוֹת עֵינָיו מוֹתָם וְשִׁכְרָם וְקוֹמָם. וְשֶׁכָּל דּוֹרוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם הִרְבְּבוֹת אֲשֶׁר הִקְדַּמְתִּי זְכָרָם יְבֹאוּ יַחַד, וְיִהְיֶה לְקַבּוּצָם הַהוּד וְהַהֲדָר הַגְּדוֹל. וְשֶׁהוּא סֶבֶה מִחֵיבֵת לְהֶאֱמִין בְּעוֹלָם הַבָּא יוֹתֵר, שֶׁנֶּאֱמַר כְּמוֹ שִׁיִּתְקַיֵּם זֶה הַמוֹעֵד, יִתְקַיֵּמוּ כָּל מוֹעֲדֵי הָעוֹלָם הַבָּא, וְנִקְנָה אוֹתָם עַל דְּרָךְ הַבְּחִינָה⁵⁰⁸, כְּמוֹ שֶׁאֲמַר (ישעיה כה, ט): בְּיוֹם הַהוּא הִנֵּה אֲלֵהִינוּ זֶה קְיִינוּ לוֹ וְיִוְשִׁיעֵנוּ. וְיִמָּה נִכְבֵּד מוֹעֵד, יִתְקַבְּצוּ בוֹ כָּל אֵלֶּה הַטּוֹבוֹת הַגְּדוּלוֹת. וְאֵלֶּה הַטּוֹבוֹת חִיבוֹ אוֹתֵי לְקַיֵּם אֲמַתָּתוֹ, וְלִהְיוֹת לְאֵמָה וְלִהְיוֹת שִׁירָה בּוֹ. וּבִקְשָׁתִי שֶׁאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת מִן הַרוֹאִים בְּחַיּוֹת אוֹ בְּהַחַיּוֹת גְּמוּל עַל הַיִּשְׁרִי, וְיִתְבַּרַךְ הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּמוֹעֲדָיו וְיִשְׁתַּבַּח:

לְבִטְחוֹן - לחיזוק. תְּתִישֵׁב בָּהֶם - תתחזק אמונתם. לְדַבְּרֵי הַנְּפֹשׁ - בירור אמונה (וראה פירוש אור עציון). וְנִקְנָה אוֹתָם עַל דְּרָךְ הַבְּחִינָה - האמונה בעולם הבא תיקבע במבחן הניסיון (שהתקיימה ההבטחה בתחיית המתים).

